

ENTREVISTA
AMB**Jaume Bartumeu**
CAP DE GOVERN*

“Si no hi ha pressupost el 2011 anirem a eleccions”

BARTUMEU DESTACA QUE SI ES VOL AJORNAR LA REFORMA TRIBUTÀRIA PER TENIR RÈDITS ELECTORALS SERIA IRRESPONSABLE PERQUÈ LA SITUACIÓ DE LES ARQUES DE L'ESTAT ÉS CRÍTICA**RICARD POY**
Andorra la Vella

El despatx del cap de Govern sembla un homenatge a la fusta noble i recorda molt més l'estil d'Albert Pintat que no pas el de Jaume Bartumeu. Coses de les herències polítiques. El líder socialdemòcrata manté la línia de pragmatisme per continuar tirant endavant, encara que no tingui pressupost, tot i que en les respostes es traspuja el desencant per haver de governar en una situació tan atípica. L'economia, coses de la sempiterna i maleïda crisi, marca el fil central de l'entrevista.

Com està la negociació per fer una emissió de deute?

Després que demanéssim suport tècnic al Copríncep, el ministeri de Finances francès ha posat un equip a treballar en la qüestió. S'estudia quines possibilitats tenim de passar part o la totalitat del deute més enllà de les nostres fronteres. Per tant estem en una fase d'estudi tècnic i encara no estem negociant.

I quines opcions hi ha?

Ja he explicat algunes vegades que amb l'escenari internacional és molt difícil anar a buscar finançament a l'exterior a preus interessants. Una idea podria ser crear una emissió de deute canalitzada a través de la banca andorrana i traslladar-ne una part a entitats financeres internacionals.

La situació de les arques de l'Estat és tan crítica que els pagaments poden perillar?

Els 631 milions d'euros d'endeutament a final de desembre els hem de refinançar. Però volem canviar la dinàmica de governs anteriors i no tan sols pagar els interessos de l'endeutament, sinó amortitzar capital. Crec que trobarem una solució, però si no la trobéssim hi hauria, a mitjà termini, molts problemes per mantenir el tren de vida de l'Estat. La reactivació econòmica ha d'ajudar també a la recuperació de les arques de l'Estat.

Amb el nou marc fiscal s'ha de recaptar molt més del que s'obté ara?

S'ha de recaptar molt més, però no per engreixar la nòmina de l'Estat. S'ha d'obtenir més perquè hi ha un manament constitucional que diu que els que tenen més beneficis són els que més han de contribuir. I amb el nou marc es començarà a pagar pels beneficis i per tant es recaptarà més. I en segon lloc, quan es reactivi l'economia i amb els convenis de no doble imposició les empreses andorranes puguin treballar també a fora es generaran més ingressos per a l'Estat.

Ja se sap quin percentatge proposarà el Govern per al futur IVA?

Els tècnics de la Cambra de Comerç i de Finances han fet diferents reunions respecte d'on s'ha de tancar el percentatge de l'IVA. No estic tancat en cap xifra, ni el 5 per cent, ni el 5,5, ni el 4.

Els empresaris diuen que més enllà del 4 per cent hi hauria una pujada de la pressió fiscal.

Hi ha gent que parla de l'IVA sense tenir en compte alguns aspectes importants de l'impost. Es tracta d'un tribut amb diferents fases i hi ha un joc comptable, com per exemple la diferència entre l'impost suportat o repercutit. I per tant quan algú diu que amb un percentatge per sobre del 4 per cent hi ha un augment de la pressió fiscal l'afirmació es fa amb certa alegria. Ho veurem quan arribin els estudis. Intentarem que la pressió pugui el mínim possible. Ara, quan algú no ha pagat mai ni un cèntim dels beneficis no cal haver estudiat a Harvard per adonar-se que tindrà un augment de la pressió fiscal en el moment

« Trobarem una solució per al deute, però si no la trobéssim hi hauria greus problemes »

***JAUME BARTUMEU**
CASSANY ÉS UN DELS REFERENTS POLÍTICS DEL PAÍS CAPAÇ DE DESPERTAR LES ADHESIONS MÉS INCONDICIONALS I ELS ODIS MÉS VISCERALS. FA GAIREBÉ UN ANY VA GUANYAR LES ELECCIONS, PERÒ DES DE LLAVORS EL CAMÍ HA ESTAT PLE DE PEDRES. EL PRINCIPAL MIURA QUE HA DE LIDIAR ÉS LA FALTA DE PRESSUPOST I DE MAJORIA PER TIRAR ENDAVANT EL PROJECTE POLÍTIC. EL PRINCIPAL ÈXIT FINS ARA HA ESTAT L'ABANDONAMENT DE LA LLISTA DE PARADISOS FISCALS.

que es gravin els guanys. Crec que s'ha de parar ja de fer demagògia i de fer previsions de maldats abans que arribin. El Govern vol que la pressió fiscal sigui la més baixa possible però ha de ser suficient per mantenir l'Estat del benestar.

L'Estat pot estar dos o tres anys sense el nou model impositiu sense fer fallida?

Aquí arribem al moll de l'os del tema. Si en el debat sobre el nou marc fiscal es vol donar prioritat a les properes eleccions i no a les properes generacions es pot mantenir el discurs en què es defensa que com que hi ha crisi no es poden augmentar els impostos. Algun grup demana que fixem un llarguíssim període transitori abans de l'aplicació dels nous tributs, perquè algú es pensa que entre una part de l'electorat els impostos no aixequen onades d'entusiasme. Però crec que s'equivoquen perquè, si parlem en termes mèdics, s'ha d'intervenir d'urgència i no podem allargar més l'agonia.

Es nota la falta de pressupost en el dia a dia?

Sincerament, poc. Ja li vaig contestar una pregunta a vostè el 18 de desembre, en què li deia que sabia com treballar amb dotzenes parts. Farem cada setmana la petició per la via de crèdits extraordinaris dels diners que necessitem. Pel que fa a funcionament no ho estem notant gaire perquè hem reduït els càrrecs de confiança i alts càrrecs de l'administració. A conseqüència gastem menys que el que fixava el pressupost de l'any passat que estem utilitzant. Les dificultats seran mínimes.

I s'espera que els reformistes vagin aprovant els crèdits extraordinaris com van dir que farien quan fossin necessaris.

Així ho esperem. Però això planteja un dubte de coherència política. S'haurà d'anar votant a bocins el pressupost del 2010 que no s'ha volgut aprovar. I això pot derivar que es retardin els pagaments a alguns empresaris que han de cobrar treballs de l'administració.

Com a mesures de reactivació es plantegen ajudes concretes per a un sector, com per exemple els vehicles?

És complicat. Quan em reuneixo amb els diferents sectors els explico que crec que tots ens hem de resituar en un moment previ a la bombolla. La construcció, i així ho veu el sector, no pot pretendre tornar a recuperar el punt alt de la bombolla i això té repercussió en d'altres sectors.

Què tindrà de diferent el pressupost del 2011 respecte al del 2010 perquè sigui aprovat?

La pregunta l'haurien de contestar els dos grups que van bloquejar el pressupost, especialment ApC. Són ells els que han de contestar, sigui ara o bé quan entri el pressupost. El Govern ha de presentar un projecte i els grups parlamentaris el poden modificar. És un exercici estrany el que s'ha fet enguany en què el pressupost no s'ha debatut, sinó que s'ha utilitzat per pressionar el Govern amb un bloqueig.

« Si algú no ha pagat mai pels guanys i comença a fer-ho, segur que li puja la pressió fiscal »

Tornem un any enrere. S'havia d'haver actuat diferent en les negociacions, tant per part del Partit Socialdemòcrata com d'Andorra pel Canvi?

Nosaltres podem haver fet algunes actuacions que podrien ser revisables, però pretendre governar des del Consell és un error que mostra el desconeixement de la lògica de funcionament institucional. Posem per exemple que l'hipotètic error nostre era no acceptar el Govern de coalició a falta de 24 hores de la investidura, quan era una opció que havia de validar el comitè directiu del Partit Socialdemòcrata. Bé, ara s'ha ofert tant un govern de concentració com de coalició, i tampoc no s'ha acceptat. Llavors en-

FERNANDO GALINDO

“Els empleats dels sectors que no són públics estan desprotegits”

Amb les dades de què es disposa són assumibles les noves prestacions que preveu la Llei de la CASS?

És assumible i tenim l'obligació de fer-ho. En alguns casos concrets d'aplicació la llei no funciona, però per reformar-la cal establir el consens que es va tenir per fer-la. Per exemple, hi ha gent que s'ha quedat fora del sistema que hem hagut d'assumir per a assistència social.

L'Estat podrà assumir el sobrecost de la despesa sanitària quan un dèficit previst de 30 o 40 milions en un any significa el 10% del pressupost de l'Estat?

La despesa està experimen-

tant uns nivells exagerats, sense culpabilitzar ni els pacients ni els metges, i hem de veure com es pot reduir abans que el nivell d'endeutament sigui de mal gestionar. Estem estudiant les dades i quan les tinguem les portarem als grups polítics i també a un debat públic sobre què cal fer. No plantegem reduir les prestacions, sinó disminuir la despesa.

Hi haurà un canvi aviat en el consell d'administració de la parapública?

Hi haurà un canvi i ho he parlat amb el president del consell d'administració (Francesc Gran). Però he de dir que, contràriament al que declara l'oposició, nosaltres no hem can-

viat fins ara la direcció per no provocar un trasbals a la CASS en ple canvi de la llei antiga a la nova. S'havien de fer uns reglaments i ens semblava anormal canviar els responsables quan s'estava enmig del procés. Els mesos vinents s'han de dur a terme les eleccions dels altres llocs del consell d'administració i suposo que si ho fem coincidir tot tindrem una transició més ordenada.

Pot haver-hi la sensació que cada cop hi ha més diferències entre els treballadors del sector públic i els del privat? Poden passar a convertir-se en les dues andorres?

Les dues andorres com vostè sap perfectament són l'Andor-

ra dels de dalt, que tenen de tot, i dels de baix, que algunes vegades es troben en situacions precàries. Dins de l'administració hi ha persones amb sous de subsistència. La demagògia de dir que els problemes del país passen perquè hi ha massa funcionaris jo no la comparteixo. Els mateixos que fan demagògia són els que han governat durant 14 anys i han engraiat l'administració. Els empleats del sector no públic estan desprotegits en comparació amb els funcionaris. El problema, però, no s'arregla rebaixant el nivell de protecció de la funció pública, sinó apujant el dels empleats de les empreses privades que estan desprotegits.

ETAPA DECISIVA

El Govern entra en una fase vital ja que s'ha d'embastar la reforma tributària i té el repte d'aconseguir l'aprovació del pressupost 2011 si es vol completar la legislatura.

Legalment es poden aplicar les dotzenes parts el 2011, però nosaltres no ho farem

→ tendrà que li digui que o no es copsa o no es comparteix la lògica institucional de la separació de poders.

Amb la remodelació ministerial creu que hi ha gent que pot entendre que a Vicenç Alay se li treu Ordenament Territorial per la polèmica sobre la concessió de la depuradora a una empresa de la qual és copropietari?

No és que ho cregui, sinó que ho llegeixo sovint, especialment en un diari que pretén ser de referència. Si això tingués relació la partició del ministeri no hauria estat així. Al principi vam creure que era possible gestionar Ordenament Territorial juntament amb les altres carteres i després s'ha vist que no era factible.

Si no hi ha pressupost tampoc el 2011 es podria allargar un any més mitjançant les dotzenes parts?

Es pot continuar amb dotzenes parts el 2011? La resposta és que sí. Volem continuar amb dotzenes parts el 2011? La resposta és que no. Políticament entenem que no ho hem de fer.

Si el pressupost del 2011 no s'aprova, vostè dissoldria el Consell?

Aquells que han volgut el bloqueig, i no ho han aconseguit, pensant-se que això podria durar eternament, s'han equivocat. Hem continuat perquè responsablement creiem que s'ha d'acabar la feina començada de la reforma tributària. Mentre fem tot això presentarem un pressupost. Si no es vol donar suport al pressupost del 2011 doncs els ciutadans decidiran. Tot i que considero que legalment el Govern podria continuar mantenint-se amb les dotzenes parts.